

Onderwerp: Zomernota 2023

Schiermonnikoog, 29 augustus 2023

Aan de Gemeenteraad

Onderwerp

Zomernota 2023

Voorstel

Voor u ligt één van onze tussenrapportages, de zomernota 2023.

Tezamen met de lente- en herfstnota vormt de zomernota de tussenrapportages, die aan de raad worden aangeboden.

Een tussentijdse rapportage is verplicht op grond van de Financiële verordening gemeente Schiermonnikoog, die uw raad heeft vastgesteld. De achtergrond achter deze verplichting is dat het college gedurende de looptijd van het begrotingsjaar de gemeenteraad inzicht geeft in de voortgang van de voornemens en om u in staat te stellen te beoordelen of we zowel inhoudelijk als financieel op koers liggen. De lente- en herfstnota geven vooral inzicht in de financiële stand van zaken, in de zomernota wordt vooral over de inhoudelijke voortgang over de eerste 6 maanden van het jaar gerapporteerd. In financieel opzicht wordt op hoofdlijnen gerapporteerd: de stand van de algemene reserve en het begrotingsresultaat. Dit op basis van de in de raad besproken raadsvoorstellen met begrotingswijzigingen.

Financiële stand van zaken

Wij geven u met deze notitie een zo reëel mogelijk beeld van de stand van zaken van de algemene reserve

(€ 437.664) en het begrotingsresultaat (€ 54.062).

Maatschappelijke context

De eerste 6 maanden van het jaar is er weer veel gebeurd. Zowel politiek-bestuurlijk op nationaal niveau (de val van het kabinet leidt tot een demissionaire status en verkiezingen in november 2023) als op provinciaal niveau (na de verkiezingen in maart is er in juni 2023 een nieuw college van GS gestart). Op welke wijze dit doorwerkt op ons lokaal niveau, is op dit moment nog niet met zekerheid

te stellen. Ondertussen functioneert ons college nu ruim een jaar in de huidige samenstelling en werpt het coalitieakkoord zijn eerste vruchten af, daarop gaan we onderstaand in.

Zoals vorig jaar ook al gememoreerd in de zomernota, kunnen wij ons niet aan de indruk onttrekken dat de COVID-pandemie nog steeds zijn weerslag heeft op het welzijn van onze inwoners en met name van de jeugd en ouderen van het eiland. Wij hebben bij een jeugd- en jongerenorganisatie van de wal advies gevraagd hoe we het jeugdbeleid en het jeugdaanbod verder kunnen ontwikkelen. Van onze welzijnsmedewerkers krijgen we signalen over vereenzaamde ouderen en een verdere behoefte aan (mantelzorg)ondersteuning. Dit leidt ertoe dat we in de NFK een aantal maatregelen hebben voorgesteld die we vanaf het komend jaar en zo mogelijk al vanaf het komend najaar vorm gaan geven. Intussen waren we al een werkgroep gezonde leefstijl gestart om te werken aan een aanpak om jongeren en hun (groot)ouders gezond, veilig en kansrijk op te laten groeien. We zetten in op preventie en vroegsignalering. Hierbij werken we ook samen met de andere Friese Waddeneilanden en relevante maatschappelijke partners.

Een ander punt waar we tegen aan zijn gelopen betreft de overlast die we in de publieke ruimte ervaren. Wij moeten tezamen met politie en andere partners, zoals Natuurmonumenten, een meer dan normale inzet plegen om toezicht en handhaving te organiseren op het naleven van gedragsregels. Deels wordt dit veroorzaakt door het uitgaand publiek (eilanders én gasten), maar ook door weggebruikers (te hard rijden, parkeren op plekken waar dat niet mag). Dit heeft een relatief groot beslag gelegd op de bestuurlijke en ambtelijke capaciteit van openbare orde en veiligheid en heeft er toe geleid dat we ook als gemeente zelf, naast de inzet van de politie, een toezichthouder en BOA inzetten. Het horecaconvenant, dat is opgesteld om met een set goede afspraken de overlast in vooral de avond- en nachtelijke uren zoveel mogelijk te voorkomen, willen we tezamen met de horecavereniging gaan herijken. Bovendien hebben we het afgelopen voorjaar het Integraal Veiligheidsplan opgesteld, dat handvaten biedt voor tal van onderwerpen, die we fasegewijs, via jaarlijkse uitvoeringsplannen, gaan oppakken. Enkele van deze onderwerpen zijn ondermijning en BIBOB-beleid. Wij zijn ervan overtuigd dat dit (helaas) ook zaken zijn die op ons eiland aandacht nodig hebben. Het past in het beeld van de alom verharde maatschappij waarin we leven. Al deze aspecten tezamen leiden er overigens ook toe dat we via de NFK 2024-2027 omcapaciteitsuitbreiding hebben verzocht van onze eigen medewerker OOV. We gaan dit vanaf medio september al realiseren, omdat het hard nodig is.

Helaas doen zich de gevolgen van de oorlog in Oekraïne nog steeds voelen. Dat dit geen ver-van-ons-bed gebeurtenis is, bleek al snel. Naast de verschrikkelijke ellende die een oorlog voor de direct betrokken natuurlijk met zich mee brengt, heeft het ook voor ons gevolgen. Natuurlijk met de komst

van vluchtelingen, ook naar ons eiland, evenals de economische boycot van Rusland, een ongekeerde stijging van energieprijzen en een verstoorde wereldeconomie. Ten gevolge van de energieprijzen hebben wij de landelijke maatregel voor een energietoeslag voor de mensen met maximaal 120% van het minimumloon uitgevoerd en uitgebreid naar 130%. De verstoorde wereldeconomie merken wij ook aan lange levertijden en stijgende prijzen voor bepaalde producten en een hoge inflatie, waar ook onze inwoners last van hebben.

Daarnaast speelt er van alles op het halen van de klimaatdoelen. Op nationaal niveau is het op dit moment afwachten of de demissionaire status van het kabinet tot vertragingen leidt. En wat de gevolgen zijn bij het aantreden van een nieuw kabinet. Lokaal blijven wij werken aan onze eigen doelstellingen: wij willen snel voortgang boeken op het verder verduurzamen op alle onderwerpen die wij ons hebben voorgenomen. Stap voor stap geven we invulling aan ons programma voor een gasloos Nieuw Dokkum. We breiden de subsidiemogelijkheden uit en we stellen deze ook open voor de rest van het eiland. We hebben energieadviseurs aangesteld en een energiecoach. Voor onze gemeentelijke gebouwen brengen we in beeld op welke wijze en in welk tempo we een flinke verduurzamingsslag kunnen maken.

Daarnaast zijn wij ons blijven inzetten tegen nieuwe gasboringen, overigens vooralsnog niet met het gewenste resultaat; de regering heeft een vergunning verleend, die nog niet definitief is, omdat er nog een beroepszaak loopt.

Hoofdpijnen inhoudelijke voortgang over de eerste 6 maanden.

In deze zomernota maken wij wederom gebruik van het zogenaamde stoplichtenmodel. De lezer kan daardoor in één oogopslag zien welke onderwerpen op koers liggen (groen), welke enigszins zijn vertraagd, dan wel er andere bijzonderheden zijn (oranje) en aan welke er nog niets is gebeurd (rood). Met name op de twee laatste categorieën wordt een nadere toelichting gegeven. Ook zijn er onderwerpen geheel afgerond. Die zijn voorzien van een “groen vinkje”.

Alle onderwerpen waaraan we werken zijn uiteraard belangrijk. Een paar daarvan lichten wij er toch graag uit, omdat daarop in de eerste helft van 2023 enkele belangrijke politiek-bestuurlijke mijlpalen zijn bereikt:

- De voorbereidingsfase voor de realisatie van het LOC is afgerond. Er is een ontwerp en de raad heeft hiermee en met het benodigde krediet ingestemd. Daarmee is een zeer grote stap gezet op weg naar realisatie. Het komende half jaar wordt gewerkt aan het besteksgereed maken en de aanbesteding. We koersen op een start van de bouw aan het einde van dit jaar of begin 2024.

- Het bestemmingsplan Dorp is door de gemeenteraad vastgesteld, het verzoek om voorlopige voorziening is afgewezen, waardoor het plan wel al werkingkracht heeft. De bodemprocedure loopt echter nog.
- De regiodeal voor de Waddeneilanden is door het rijk toegekend. De provincies moeten nog wel met hun eerder toegezegde cofinanciering over de brug komen. In het najaar gaan we concreet starten met de uitvoering van het meerjaren uitvoeringsplan.
- Op diverse manieren zijn we bezig om inhoud te geven aan ons Woonbeleid. We zijn vergevorderd in het opstellen van een Woonzorgvisie. De tussenstand is in het voorjaar aan de raad gepresenteerd. Het RVO heeft een model voor Schiermonnikoog opgesteld, waarbij koopwoningen beschikbaar zijn en blijven voor huishoudens met een inkomen tot 1,5 keer modaal. We moeten dit nog verder oppakken, wat ook wordt meegenomen in de Woonzorgvisie. Met de boeren van ons eiland worden gesprekken gevoerd over onder andere mogelijkheden voor personeelshuisvesting op hun erven. We zijn begonnen om in beeld te krijgen welke bouwmogelijkheden er zijn bij het oude bezoekerscentrum / energiecentrale en andere (inbreidings)locaties. Ook willen we onze huisvestingsverordening evalueren.
- Aan het begin van de zomer werden we opgeschrikt door de brandende Fremantle Highway, een autotransportschip, ten noorden van de Waddeneilanden. Gelukkig heeft dit geen rampzalige gevolgen gehad. Desalniettemin zijn wij zowel bestuurlijk als ambtelijk ons aan het voorbereiden geweest op diverse scenario's, tezamen met collega's van de andere eilanden en andere partners.

Naast bovenstaande mijlpalen is er hard door gewerkt aan heel veel onderwerpen, die voor een deel regulier zijn en voor een deel projectmatig. Daarvan wordt in deze zomernota de stand van zaken tot en met juni 2023 gegeven. Het ene onderwerp heeft meer impact dan het andere, hetgeen ook afhankelijk is van ieders maatschappelijke of economische positie. Op sommige onderwerpen voeren we zelf de regie, terwijl op andere dossiers wij een faciliterende of soms slechts een informatieve rol hebben. Wij proberen u een zo goed mogelijk beeld te geven van wat er allemaal speelt en van de brede en enerverende taakstelling van een gemeente in het algemeen en van Schiermonnikoog in het bijzonder.

Bestuurlijke en ambtelijke kwaliteit en capaciteit

Om aan onze taakstelling en ambities inhoud te kunnen geven, is er voldoende bestuurlijke en ambtelijke kwaliteit en capaciteit nodig. Bestuurlijk zijn we goed op orde en is het college voortvarend aan de slag.

De kwaliteit en capaciteit van onze ambtelijke organisatie blijft vooralsnog een aandachtspunt. Wij hebben ambities en we willen zelfstandig blijven. Dat heeft gevolgen voor de benodigde personele

capaciteit, kwaliteit en de daarbij behorende kosten. We zijn zeer tevreden over de kwaliteit die door onze mensen wordt geboden, zeker gelet op de hoeveelheid taken en de werkdruk. Die druk is erg hoog omdat er nog steeds taken bij komen, niet alleen bij de beleidsambtenaren, maar ook bij de uitvoerende en ondersteunende mensen. Er zijn bovendien nog steeds enkele vacatures. Dat laatste heeft te maken met krapte op de arbeidsmarkt. In enkele gevallen zijn we over gegaan tot tijdelijke inhuur. Zelfs dat bleek lastig te realiseren, ook omdat wij niet willen inboeten op kwaliteit. Tot slot zijn we erg blij met ons personeel. Wij zijn ons bewust dat er heel hard gewerkt moet worden om alle spreekwoordelijke bordjes in de lucht te houden, hetgeen vaak lukt en soms niet. Zeker ook omdat we werden geconfronteerd met enkele langdurige uitvalsituaties en niet in te vullen vacatures. Voor uw raad is het goed om te weten dat onze mensen zeer gemotiveerd zijn en dat de werksfeer uitstekend is.

Bijlagen:

-Zomernota 2023

We stellen voor om:

1. De zomernota 2023 vast te stellen.

Secretaris a.i.,

burgemeester,

M. Michels

I. van Gent